

H.M. 246.

Rare

Orain Ged' Cumrad
O R A I N N U A D H

G H A I D H E A L A C H,

L E

M A R A I R E A D C H A M ' R O N.

Ris am bheil eòimh-cheangailte,

CO-CHRUINNEACHA DO SHEAN-ORANAIBH EILE.

ANNS A CHAN'UINN CHEUDNA.

Clodh-bhuailt' ann DUN-EIDIN.

LE D. MAC-PHATRAIC, AIRSON AN UGHDAIR.

M. DCC. LXXXV.

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

A N C L A R.

Taobh

O RAN molaidh do na Oighreachan a fhuair ais an cuid fearainn, comh-cheangailte ri Cliu an Ard Onoraiche a thug amach faorfa na deise Ghaidhealaich	1
Moladh do Thearlach Cam'ron Lochiall	6
Cumhadh do Dho'nul Mac-Pharlain Choille- chratha	12
Moladh do Chaipin D. Cam'ron	14
Oran molaidh do Mhic Achaladair	17
Moladh do Chaipin A. Mac-a-Phearfain	19
Cumhadh airson Cleim Dho'nulach bean Innis- Eòghain	21
Oran mu Chloinn Do'nuil Bhrai-Lani	25
Moladh do J. Mac-Ghriogair Tighearna Lan- raig	28
Oran do Alastair Domhullach	30
Rann do 'n Ti cheudna	32
Oran do Dhonnacha Mac-'Neachduin	32
Oran Fearas-chuideachd	34
Moladh do Iain Mac-an-Abba	37
Moladh do D. Mac-Dhughail Piobaire	37
Oran do Iain Mac-Fhionlai	41
Oran molaidh do Iarla Bhraid'-alban	43
Cumhach airson Fhleasgach oga a chaidh dh' America	46

Moladh

Moladh do Rìobhain uafal araid	—	49
Oran mu Clag Challafraid	—	51
Marbh-rann do thighearna Chinn Locha Muideart	— —	54
Oran mu Chloinn na Céapaich	—	57
Luinneag anns a bheil oig'ear agus a leannan aig frèagairt a cheile	— —	61
Luineag nighean donn a chota bhuidhe		64
Oran do Dhuine uafal araid	—	65
Luineag, 'S i luaidh me chagair mòrag.		67

ORAIN GHÀIDHEALACH.

ORAIN I.

MOLADH do na FINEACHAIBH GAIDH-
EILEACH a fhuair an Oighreachdan, ann
Bliaghna 1784.

Air foirm. Siad mo rùin na Gàidheil ghaista'.

'S è naidheachd ùr 'fhuair mi 'n drafta,
'S O laimh Rìgh Deorsa ann sna Gàfaidibh,
Rinn mo chridhe ris mòr ghairdeachas,
Gach oighre dligheach 'bhi faighinn àite.

Chaill an sinnfir sud le'n goraich,
'S cha chion àithne bh' orr' na folum,
'Mhain nach gèille iad le 'm Beo-shlaint,
Ach le Tearlach ann aghaidh Dheorsa.

Chaidh cuid do 'n Fhrainc, 's cuid do'n Olaint,
Chaidh cuid san fhairge sìos le doilinn,
Chaidh cuid eile 'reuba beo dhiubh,
A' leth a Phrionnsa dh'fhalbh air fogra.

Nis o 'fhuair sibh an Rìgh co dìleas,
'S gu d' thug o 'n Bhord dhuibh litir sgriobhta,
Air an fhearran bh'aig 'ur sinnfir,
'Chaidh cho 'n fhag sibh e gu dilinn.

'S gu ma slan do Dhuic Mhontròs,
 A thug an t-ac' amach o'n Bhord,
 Do na Gaidheil air am breacain bhoidheach,
 Cead dol do 'n Chlachan leo Di-domhnuich.

Bha cridh' nan Gaidheal air an smùradh,
 Le 'n Còtaiche' mor, 's le brigfean chluitnich,
 Nach dìreadh mona, beinn, na stuic leo;
 Gu 's an d' fhuair iad na breacain ùra.

Sud é Marcuis àluinn cèutach
 Marcaich gasta nan each cèumnach,
 Le cruighibh òir air causair Dhun-eidin,
 Fhuair thu 'n t-urram measg nan ceudan.

'S tu lèug loghar ghrinn nam buagha,
 Clach-bhun' a chaisteil nach gabha' gluafad,
 Fainp' an daimein is àilte snuadh thu,
 'S fad theid t-fhocal 'measg nan uaislean.

Cha 'n 'eil bantrach ann na fhearran,
 Na idir dìleachdan tha na leanabh,
 Do nach eil e iochd'ar dhoibh mar charaid,
 Gu 's am fàs iad nan daoine gramail.

Leughaibh eachdraidh Dhuic Mhontròsa,
 A's gheibh sibh fiosrach ann sin a's eolas,
 A liuthad cogadh blar as' comhrag,
 'N do sheas é suas le dhaoine mora.

Bha 'n Rìgh 'n uair ad uath' air fogra,
 Gu 's do thog 'n Marcuis daoin' gun chunntas
 'Rinn an rìgheachd da fein 'chonnfach,
 Gu 'n d' fhuair é 'n Rìgh gu aite còrach.

B' é fud an curraidh 's an fuid'ear gailbheach,
 'Chum an cogadh air feadh na h Alba,
 Ga h-ìomadh Duic 'bha cuir fearg air,
 Cha do strìochd e fios dhoibh armailt.

Ach fhuair sinn òighr' air 'n draft' dha-thigh,
 Gu ma fada buan am Màrcuis,
 Fear h-aogas cha dean mi fhaicfin,
 Is fona Bhan-tighearna 'rinn do ghlaça.

Ach cuimhnich oirn 'Dhuic Earraghaidheal;
 Is dean ruinn iochd 'nis mar b'àbhaist,
 'S na leig le Sasganaich air fàrach,
 'S tu a' d' ghuala-thaic a' measg na Gaidheil.

'S ann dhuit bu dual a bhi d' chumandair,
 'S ann a' t-ard Shean'lair air na campaibh,
 Do shuilean leirfìneach làn do fhradharc,
 A's tha thu colach san tigh-lagha.

Nam biodh Ian Ruadh Diuc Ear'ghaidheal;
 A's Diuc Athol nach 'eil a lathair,
 Ann fa chuir th'aca' an drafta,
 Cha streapa Sasg'naich suas ri 'n àilghios.

Ach pillidh mi nìs mar an ceudna,
 Ri m' Cheann-Cinnidh deadh Loch-iall, fin,
 Slat, do'n chuilean aluinn chiatach;
 Bu mhor 'n gliocas 's bu phailt 'n riaghailt.

Dh'fhalbh do Ghuiseach na duflach fàfaich,
 'S tha do dhaoin' air sgaoil' 's gach aite,
 Aig a Bhutt'rach ga 'n cuir o aiteach,
 N'ar 'thig thu dha-thigh gu 'n cuir thu aird orr'.

'Rìgh gu 'n cluinneam sud 's gu 'm faiceam,
 Fìob a's fìol bhì 'falbh fìu' d' bhrataich,
 Do dhaoine cruinn 's tu air an toiseach,
 'S lannaibh du' ghorm aig t-fhiurain ghaista.

'S iomadh gallan rioghail feolta,
 Th' eadar Gleann-Laoigh a's Strath-Locha,
 'Thig a ghaolaich ann d' chomh'ail,
 Le 'n armaibh gasta, 's le 'm breacain bhoidheach.

Nam bi'dh gach cuis dhuit mar bu mhath leam,
 O nach eil thu ach ann d' leanabh,
 Chidhinn agad ban oighre fearrain,
 A's bhì'dh do chaisteal ann Ach-na-carra.

Fhuair mi naidheachd eil' as ùr dhuibh,
 Tighearn' gasta Chinn-locha' Muideart,
 Bhì'dh tigh'n dha-thigh dh' ionnsuidh 'dhucha'
 'S iomadh cridhe 'ni é dhufgadh.

Caipitìn uasal sin Chlann-Ranailt,
 Leis an eireadh na Cinn-fheadhna,
 Sud na connspuil nach gabhadh aomadh,
 Ann fa bhlar a dheanadh taomadh.

N'ar ni thu t-oighreachd fein a ghlaca,
 'S iomadh duin' uasal aluinn maifeach,
 Do d' chinneadh fheìn thig fu' dhion do bhrataich,
 Nach gabhadh cùram roimh 'naimh'din fhaicfin.

'Siad Cloinn Domhnuil na feoid tha treunmhor,
 Duineil, cairdeil, ann guailnibh cheile,
 A sheasamh suas, ann 'm blar na 'n streupaid,
 Cha d' fhuair sibh masladh riamh na beum ann.

Sud an sgeul a chuir orm aiteas,
 Ceann-Cinnidh riobhach Chloinn-'Phearfain;
 Mac Eobhain òig nam piob 's nam bratach,
 'Dheanadh ann fa bhlar an sgapadh.

O's leat Cloinn-'Phearfain cinneadh comhnard,
 Is thig Cloinn-'Mhuirich ann d' chomhdhail,
 'S leat Cloinn 'Cham'roin o Shrath-locha,
 'S cha diult fa' choinneamh 'theachd Cloinn Domhnail.

Na'n deanain dio-chuin bu mhor an diubhail,
 Na bha dhi oirn tighearna Shru'ain,
 Oighre 'n fhearrain, dh'fhas ro-chliutach,
 Seasmhaidh Robartanaich dlu dha.

'S fiad fud do chinneadh laidir, lion'ar,
 Thig fu' d' bhrataich chum do dhionadh,
 Coirneal feachd air na fir nach strìochda,
 'S lion'ar caraid 'thig ann d' lìonaibh.

'S ait a' naidheachd tha 'n draft' a' gluasad
 Air Lundi Drummad an Caipitín fuairceadh,
 Bhi faighinn coir air 'n oighreachd luach'ar,
 Bh'aig Duic Pheairt 'threig ra luath's fìnn.

N'ar thig thu chomhnuidh Chaisteal Drumainn,
 A Chaipitín Seumas 'fhuair an t-urram,
 Ann sgach blar ann rabh thu 'n cuimeasg;
 Thig do thuadh leat a nois sgach cunthart.

'S ann a nise a chi Rìgh Deorsa,
 Na fiurain ghaista 'thig ga chomhnadh,
 Gach oighre fearrain 'fhuair a choir uaidh',
 Gu'n d'thig le dhaoine cruinn na chomh'ail.

'S fiad mo rùin na Gaidheil ghafta,
 Le 'n lannaibh du'ghorm 's le 'n cuid breacan,
 Nach gabhadh cùram a naimhdin fhaicfin,
 'Rachadh sunntach fios do 'n bhatailt.

'Nuair a thig gach fineadh comhladh,
 'S gach oighre dligheach bha 'mach air fogra,
 Gu 'm bi'dh an rioghachd fo làn do fhòlas,
 'Cuir fuas an èitidh a bh'aig an feorta.

'Si 'n èitidh ghaidhealach an deise mhaifeach,
 An 'm fianuis Rìgh na 'n uchd na caismeachd,
 Cha 'n 'eil fear ceirde ann an Sàfgann,
 'Chuireadh fios i na ciribh gasta.

'S iomadh fear Aide Cloic' a's Curaichd,
 'Th'eadar Carlisle agus baile Lun'uinn,
 'Tha an cridh'chaibh làn do mhulad,
 O 'fhuair na Gaidheil 'nìs an t-urram.

O R A N II.

Moladh do THEARLACH CAM'RON LOCH-IALL
 Ceann-Cinnidh Chloinn CHAM'ROIN.

Air fonn, Ladha Roin ruairidh.

GU ma slàn thig dhuinn t-fhaicfin,
 'Thearlaich ghafta ruaidh ghaolaich,
 'Mhic Dhombnuil-duibh a' Loch-abar,
 'Thu thighinn da-thigh gu d' dhaoine,
 O'n is flat thu do'n fhinneadh,
 A chinneadh gun aomadh,
 Gu's an d' thainig an Ìomairt,
 A rinn mill' air do dhaoine.

Thainig mill' air do dhaoine,
 'S mi dh'fhaotadh fud innseadh,
 'S é Ladha Chuil-fhodair,
 A chuir an grád dhi' orr'
 Chaidh 'n ceannard thoirt uatha,
 Mo thruaighe ! a's bi 'n dio-mhail,
 Chaidh iadfan air faondradh,
 Mar chaoirich gun Chiopair.

Mar gu'm faiceadh tu caorich,
 Air aodan a ghlinne,
 Agus cù air an sgaoile,
 'S nach fhaoiteadh am pilleadh,
 'S ann mar fud chaidh aomadh,
 A ghaoil, a' d' luchd cinnidh,
 Ga 's an d'thain' tu graidh ghill,
 'S ni thu aird air am pilleadh.

Chuir an Rìgh oirn Ceann'-feadhna,
 Chuireas sgoile na'r naimhdin,
 Tearlach ruadh gaolach,
 Og greadhnach, deas, meanmnach,
 Og gast', thu fhuair folam,
 Air aodan nam Francach,
 'S mac ratha thair chach thu,
 'S lion'ar àit' am bheil ainm ort.

'S lion'ar àit' am bheil ainm ort,
 Ann an Albainn an drafta,
 Le feobhas do dhaoine,
 A' taoibhsin do pharti,
 Is iomadh duin' uasal,
 'Shuidhe suas 'g òl do fhlaite,

A's a ghlaodha do d'n fhion i,
Ge d' bhi guini ga paithidh.

Fhir mhoir a b' fhearr cumachd,
O d' mhullach, gu d' brogaibh,
'S tu slinneanach, leathan,
Air fas ceireannach comhnart,
Do chalpa deas direach,
Nach iflicheadh feornein,
Do chneas mar an eala
Blas na meall' air do phogaibh.

Tha fuil chorrach ghorm aobhach,
Ann t-aodan gun mhio-thlachd,
Mur tigeadh do namhaid,
Gad' fhàrach fui' fùosal,
Ge d' bhi iud air a leis-fan,
Claidheamh deas is tri faobhair,
Cha tigeadh é fallain,
O laimhaibh mo ghaoil-fe.

Nam faiceadh sibhse air bord é
'S é 'g ol a' meafg uaislean,
Ga b'e thagradh gu d' chonnafg.
Bha dhonas gearr uaithe :
Gheibht' air criofan do leinne,
Sgiann ri t-fheum thoirt duit fuafglaidh,
'S dag òir nan gleus fniomhuin,
B' aobhar fiamh do t-fhear fuadh é.

B'aobhar fiamh do t-fhear fuadh,
Do thuafaid thogmhail gun aobhar,
Aig a liuthad fuil uabhrach,
Tha ri guailnibh mo ghaoil-fe,

'S iomadh faillean tha prìseil,
 Tha fui' sn' iosal fui' d' chòta,
 Nach nochd thu ri burraidh,
 An tachair urra a bhios coir ort.

Oir stiurainn gu failteach
 Thu dh'Fhasa-fearna nan ùlan
 Far a bheil iad do chàirdin,
 Gle laidir 's iad dlu dhuit,
 Mar tha Eobhan, is Tearlach,
 'S glan dearfa nan gnùis-sin,
 Cha naithne dhamh 'n leithid,
 Ga grabhann tha m' iul-fe.

O ! pillidh mi fathasd,
 Ridh Athair nam fiuran,
 Ge d' tha mise uaibh fada,
 Cha'n fhaidid mo rùn uaibh,
 Gasan dìreach glan foinneamh,
 Do'n t-sloinneadh dh'fhas cliutach,
 Gu'm b' fhearr leam gu'm faicinn,
 Do chuid mac-sa nan Diucaibh.

Pillidh mi nis ri Mac Dhomh'l-duibh,
 An connspul ùr treubhach,
 Thainig thireadh a dhàoine,
 'S g'am faotain le rè-bheirt,
 Ann fhuair thu gach duine,
 Lar b'urrain thu eigheach
 U's an d' theach thu air thurus,
 Haile Lun'uinn na beurla.

'N uair a thain' tu n-airde,
 Auir 'a ghrainein ri chèille,

N'ar a chaidh tu air straid leo,
 Cha bu phrapor gun fheum iad,
 Ge d' a dh'eirich do chuid diubb,
 Bhi air bun a dhroch bheurla,
 Cha 'n fhaic sibh an nàmhaid,
 'Cuir gu brath an *ratreud* orr'.

Air na daoine mor laidir,
 'Tha dana, deas, trèubhach,
 'N àm dhol air an aghaidh,
 Chu bu chlaothairean brein iad,
 'N àm dhufgadh an claidhinn,
 Na caithibh d'am beigneid,
 'S ann a sgathadh iad fios iad,
 Mar fhion fui' na reultan.

So n'ar thainig a chuideachd,
 Bha geur, guineach, mar reufair,
 'S a sheafamh iad suas leat,
 Ann an guailnibh a cheille,
 Ge d' do thainig Mac-Shimidh,
 Gu'n firreadh le re-bheirt,
 'Nuair a rinn e riu labhairt,
 Cha gha'adh iad geill' da.

So mar labhair na h-oganaich,
 Sheolta, ùr threu'ach,
 Cha 'n 'eill finne air 'ur 'n ordach,
 'S cha deonach leinn eirigh,
 Faighear dhuinn' air Ceann-Cinnidh
 'Chuir finne ri cheille,
 Is ni finn' a leannail,
 'N dian an t-anam air treigfin,

Ge mor agaibh Mac-Shimidh,
 N a ionnadaibh tamha,
 Cha b'ann as a leith fa,
 Thainig finne do n-aite,
 Sheafamh onoir d'ar duthaich,
 Agus cliu do na Gaidheil,
 Mur f haigh Tearlach 'chuid fearrain,
 Theid finn' da-thigh d'ar n-àbhaist.

Bha eisean gle ghramail,
 'S a chuid gearran gle laidir,
 Rinn é math do 'n cuid focal,
 S thug é mach orr' an càs ud,
 Ràinig é mu'n do stad é,
 Ard Ad a Bhragàda,
 'S fhuair é pog o Ard Onoir,
 'S a chuid fearrain fui' 's bar fud.

Tha chuid fearrain fui' 's bar fud.
 Aig mo ghradh-fa ri fhaotainn,
 'Nuair a thig é air ais, O !
 'N diaigh gaisge le dhaoine,
 O gu 'n cluinneam 's gu 'm faiceam
 S gu 'm faigheam beachd sgeul air,
 Gu 'm buantaich thu 'n latha,
 Gach aon rathad-ga'n d'theid thu.

B'i fud miothall 's mo chlarfach,
 Agus gàirich mo theudan,
 M' organna grinne,
 Bu bhinne ri eisteachd ;
 Gu 'n tigeadh tu dha-thigh,
 O Thaisgidh ! gun bheud ort ;

'S na h-oganaich ghrinne,
Chaidh do d' Chinneadh mor fein leat.

O R A N III.

Cumhadh D H O M H N U L M A C - ' P H A R L A I
Choillechratha.

'S Cian 's gur fad tha mi 'm thamh,
'S trom leam macain a ghna,
Mun fhleasgach ùr, aluinn threubhach,
'S cian 's gur, &c.

Bàs choillechratha fo shuas,
'N t-òg finealta suaic,
'Dh'fhàg a Chinneadh fui' ghruaim 's b'é beud é.
Bàs choillechratha, &c.

B'é fud Domhnul mo ruin,
An sàr Pharlanach ùr,
Bu mhor do bheachd, a's do thùr, 's do leirfin.
B'é fud, &c.

'S lion'ar ban-tighearna ùr,
Gun dìon air rosgaibh a sùl,
'N diu' ga d' rolladh gu dlù sna leintibh.
'S lion'ar, &c.

B' ann duibh do mhathair gheal ruin,
'Thug dhuit cìoch agus glùn,
Is a thog thu a' d' ur-fhas cèutach.
B'ann diubh, &c.

Fhuair t-Athair ciall chaifg,
 'S é 'n Rìgh a chum ris a bheachd,
 O'n a rinn iad do thasgaidh 'n ceud la.
 Fhuair, &c.

Tha do bhraithrean fu' phlàim,
 Gun ghuala thaiceadh na'n ceann,
 O'n a dh'fhàs thu gun chaint gun leirsin.
 Tha do, &c.

Ge d' chuir ann 'n ciste nam bòrd,
 N deigh 'sa sparradh le h-òrd,
 Gur lion'ar bha deoir mu d' dhèibhin.
 Ge d' chuir, &c.

'S an Di-fathuirn bh'uainn gearr,
 Thog sibh gaisgeach mo ghraidh,
 Si do cholunn 'bha áilidh cèutach.
 S ann, &c.

Ann Cill-machùga so shuas,
 Thug sibh ceann-ard an t-fluaigh,
 To chreach gu la-luain cha'n eirigh.
 Ann Cillmachùga, &c.

Bu tu ceannard fear feachd,
 Thàr Dhrobhair na mart,
 Si do shuil a b' thearr beachd is leirsin.
 Bu tu, &c.

Bha thu fialaidh mu d' stoc,
 Si tu feiseadh na'm bochd,
 Na 'n fhaca mi lochd fui 'n ghrein duit.
 Na thu, &c.

'S mor am mulad orm fein,
 Do ghunn' air an stèill,
 'S an acainn, o 'n geisge t-fhùdar.
 'S mor, &c.

Bu tu marbhaiche 'n fhèidh,
 'S a bhrìc leis an lèus,
 'S a choilich air ghèig 's an smùdain.
 Bu tu, &c.

Na b'urra mi ghraite,
 Chuirinn tuill' ann a' d' dhàn
 Mo bheannachd do d' chairdibh a' d' dheigh ghaci
 Na b'urra, &c.

O R A N IV.

Moladh do Chaipitín DUGHAL CAM'RON, Fe
 na Sroine ann Lochabar.

MOCH 's mi 'g eiridh anns a mhadainn,
 Ort an tùs a ni mi labhairt,
 Air Dughal òg mo cheann tìghe,
 Do fhlaite dh'iarrain 's gu 'm faighinn.

'S i do fhlaite fein a dh'iarrain,
 Ma 's beoir, na brandi, na fion i,
 As mo phocaid fein gun diolainn,
 Ce d' a chofta i dhomh guinni.

Gu ma flàn duit, 's gu ma h èibhinn
 Thug dhomh naidheachd a Dun-èidin,
 Air Dughal òg gasta cèutach,
 'Bhi 'n diaigh posadh a's rèite.

'Rìgh gu meall thu fhein do cheilidh,
 'S do chuid fearrain mar an ceudna,
 'S gu'n stiuradh 'n Rìgh thu far bu choir duit,
 'S oighre dligheach air an t-Shroin thu.

Rìgh gu'n cluinneam-fe 's gu'm faiceam,
 Do chrodh-laoigh bhi air an fhaiche,
 An t-Shron a' d' laimh an deigh fa glaca,
 Ach-na-h-eirbh bhi fu' d' chuid eachaibh.

'S iomadh gallan prìofeil, boidheach,
 Th' eadar Gleann-laoigh is Srath-locha,
 'Dh'eireadh leat a ruin ann d'còmh'ail,
 'S leat Cloinn Chamshroin is Cloinn-an-Tosaich.

'S aithne dhomh cuid mhor ri 'n aireamh,
 'S ann dhiubh Alastair Ionbhar-mhali,
 E fhein 's a theachdnar mhacan àluinn,
 Rìgh bu grinn ri d' chul am blar iad.

Ghluaiseadh rithid an d' charradh,
 Tighearn' uafal Ghlinne-garra,
 Le lacchlainneadh luthor mhearra,
 Ris nach dian' an namhaid fannail.

Sleat do chòmhalt tighearna Cholla,
 'S na dh'eireadh leis a Chloinn-Illeainn,
 Na fir ghaista 'n acainn chruadhaich,
 Sleannailteach ann àm na ruaig iad,

Gheibhte sgriobht' air braighe dhoruis,
 Le chloidheamh airgid a chinn sholuis,
 "Nach bi'dh e fein a steach na chaisleal,
 " Is fear na Sroine a bhi 'mach as."

Nam biodh gach cuis duit mar bhi' m' òrdach
 Naile chithinn thu ann d' choirneal,
 Glac gheal a dhioladh an òir thu,
 'S tu ceannard feachd nam fear mòra.

Bi'dh na Caimbeulaich a' t-aghaidh,
 'S guirme fùil a's s fearr ann fradharc,
 'S ge d' tha iad eolach 's an Tigh-lagha,
 Cha d'theid an eu-coir air a h-adhairt.

Fhuair mi naidheachd ort le t-fhaoineachd
 Gu'n robh dà shuil chorrach ghorm, mar dhaoimein
 Ann a t aghaidh fhochdair chaoineil,
 'S corp, gun lub, gun mheang, gun ghaoid ann.

Gu ma slan do n-àrmunn chliutach,
 'S òg a dh'fhag thu fhein do dhuthaich,
 Gun òr, gun airgid, gun earras,
 Ach do thaiceadh as do chlaidhe.

As do chlaidhe rinn thu earbfa,
 Air a chùl bha thu neo-cheurbach,
 Fhuair mi ciu, ghaoil, air do ghaisge,
 Anns gach blar ann d'rinn thu tachairt.

Bu tric mi ga d' fheoraich, 's ga d' fhiofrach,
 C'ait ann cluinnin tigh'nn do litir,
 Gu 's an cualadh mi sna gàs'taibh,
 Thu bhi a' d' Chaptin air *batailion*,

Ge d' tha mis' ann fo am chrùban,
 Air bheag aithir a's mi gun fugaradh,
 'Nuair a rigeas mi thu Dhughail,
 'S ard a thairneas tu an cuirt mi.

O R A N V.

Moladh do Mhic Achaladair.

Air fonn. Mhic-Shimidh mhoir na Mor-tùr-ne.

DEOCH flainte oighr' Achaladair,
 Gu h-ealamh cuir mu'n-cuairt i,
 Lionaibh suas na glaoinneachan,
 Do ghlainne nan Daoin Uaisle
 'S beag iognadh fud a thachairt duit,
 'S tu shìol na fòla prifeil,
 'S gur lionmhor dream tha 'n ceangal ruit,
 Nach bheil mì 'm urrainn innseadh.

Tha do chairdeas dlu am Bealach riu,
 O thùr nam baideal priofeil,
 Gur fogusg do Mhac Cailean thu,
 Le bhrataichibh tha riomhach,
 'S dlu do dh' Ach-na-carra thu,
 Tha fuirreach ann taobh shuas domh,
 'S ge d' tha iad 'n trast' gun seòl orra,
 Gur h-ard an ròs a' d' ghruadhaibh.

Gun tighinn air do chinneadh fein,
 Is iomadh fineadh priofeil,
 'Tha am fagusg dhuit ann 'n cairdeas,
 Na 'm faictheadh càs na b' ann ort,
 Is ann diubh Mac-an-Abba,
 Tha 'n Cinneala an taobh shìos duit
 Is dheireadh leis na gaisgich,
 Chuireadh smachd air do luchd mi-ruid.

Lionain cupa eile dhuibh,
'S cha cheilinn, a dhaoin' uaisle,
Deoch flainte do chuid braithrean,
Na h-aileagain ùr uasal,
Na 'm faicheadh 'm blar na'n cuimeasg thu,
Bu ghramai' iad ri d' ghualainn,
Is far am biodh do chairdin,
B' ionn do d' namhaid a bhi gluafad.

O 's lion'ar buaigh tha 'n ceangal ruibh,
Nach 'eil mi 'm urrain innseadh,
O nach fhaca mi le m' shuilibh sibh,
Ach fhuair mi cliu oirbh cinnteach,
Nach do sheas'mh air grìne Glas-cho,
Air coimeas ann sna crìochaibh,
Ach Tearlach òg, Loch-iall fin,
A dh' fhag gun chiall a mhuintir.

Is maith thig còt' an aodach,
Co daor 's a thig a' bù dhuibh,
Theid guinni 's crùn a phaidhe
Air ; na h-aileagain dh' fhàs cul-leath'n,
Cha mheas' thig èile phréasach,
Air a pasgaidh o 'r taobh-cul duibh,
Is claidheamh caol chinn airgid,
Air lamh armachd dheas nan ùr fhàs.

Ach 'Illeaspuig oig Achaladair
Is Alastair ùir-àluinn,
Mu chaidh sibh do dh' America
Thoirte teine air 'ur naimhdibh,
Ma theid sibh 'm blar na 'm batailte,
Gu'n teasairg Rìgh na 'n gràs sibh,

'S gu'n dean fuibh talamh bhuantachd,
Mar sin agus buaidh larach.

Gu'n cluinneam fhein 's gu'm faiceam fud,
Is b' aiteas é d'ar càirdibh,
Na 'n rachadh sibh-fe aifeag,
Dha-thigh oirn na 'r flainte,
Is muintir sin America,
Na 'n feafamh air gach caufair,
An deigh 's an airm 's an gunnachan,
A liubhairt duibh na 'r campaibh.

O R A N VI.

Molla do Chauptin ALASTAIR MAC-PHEARSAIN

Air fonn. Marbhrann Mhic ic-Ailein.

ALASTAIR oig Mhic a Phearsain,
Na'm piob is nam bratach,
Gur ceannard fear feachd thu,
Fhuair mi sgeul ort an ceart-uair
Chuir air do mhuintir mor aiteas,
Thu bhi pilltin 'n nall da-thigh ri d' thir.
Thu bhi pilltin, &c.

Ann deigh gach cun 'art 's gach gàbha,
A ghaoil as an d' thain' thu,
Air muir a's air fàile,
Cumbhail cogadh ri d' naimhdibh,
Thig thu dha-thigh gu 'n taing orr' a ris.
Thig thu, &c.

B' é fud an t-Alastair cùl-leath 'n,
Nach gabhadh bonn cùram,

A' loingear a stiuradh,
 Air àirde a cùrfaidh,
 E fein 's na fir ùra,
 Buille-druid aig air cainb, 's i ri gaoidh.
 Buille-druid, &c.

B' é fud an t-Alastair gasta,
 Na 'n gorm thuile maifeach,
 Nach gabhadh bonn gealtackd,
 A' loingear a fhochdrach,
 Ge d' bhi muir airde 'stoic aic,
 'S ann a dh' iarradh tu thoifeach a ruim.
 'S ann a, &c.

B' é fud an t-Alastair gaill'each,
 Leis an eireadh an armait,
 Nach fhaighte bonn cearb orr',
 Stiuradh loingear air fairge,
 Bhi'dh sibh fgapadh 'ur naimhdin o'n taobh.
 Bidh sibh, &c.

Gheibhte darach ga fheuchain,
 'S a mhuir an fa bhèucail,
 An cannair fa ghèisgeil,
 Cuir an naimhdin 'o chèile,
 Far an tachradh tu fein riu 's do shuinn.
 Far an tachradh, &c.

'Nuair a bhi'dh tu dhiubh diòlta,
 'S tu 'n diaigh an cìosnach,
 Chluinntè feadainn do phìoba,
 'N iubhaidh dheac'ra dhireach,
 'S cha 'n aithn'te bonn sgios oirbh na dheigh.
 'S cha 'n aithn'te, &c.

'Nuair a thigeadh tu tir,
 Le d' loingear mhoir phrìofail,
 'S iomadh ban-tighearna riomhach,
 Le stròltaibh 's le fìoda,
 Bheireadh pailteas do nì dhuit,
 Air chumhnant 's tu fhìneadh ri 'n taobh.
 Air chumhnant, &c.

Leam is duilich 's gur craiteach
 'N diu' acain do pharant',
 Ann an diaigh do braithrean,
 O thainig am bàs orr',
 'S gun duine do 'n càirdibh ri an taobh.
 'S gun duine, &c.

O R A N VII.

Cumhadh airson CLEMI Bean INNIS-EOGHAIN.

Air fonn, O! 's mis' th'air mo sgara
 'N diu 'falbh as do bhaile leam fhein.

'N Raoir a chunnaic mi 'n aisling,
 'Dh'fhag tiamhachd air maigne gu leoir,
 Mu mhnaoi àilidh 'n fhuilt dualaich,
 A tearna nuas air leachda mar òr,
 Thu bhi falbh as mo radharc,
 'S nach fhaidhinn diot focail ach foil,
 A Chlemi ùir Innis-eoghain,
 Dh'fhag thu mulad fu' air còm oirn r'air beo.

O! c'uim nach deanain do marbh-rann,
 A bhean a bha ainmeil na leoir,

'S mi b'urradh a sheannchas,
 Agus innseadh le dearbha ro-mhor,
 Meud do ghliocais 's do chèile,
 Feobhas do speis anns gach feòl,
 Da shuil chorrach ghorm liontach,
 Beul meachair dh'fhas fiobhalt gun bhofd.

'S mi dh'fhaodadh a ghraite,
 Gun d' fhuair thu làn spaine do cheill'
 Na b'fheairde tri fichid,
 Do'n mhuintir is mios' tha fui' an ghréin,
 C'ait 'n cualas 'thug bàr orr'
 Ann 'n gliocas, 's an cairdeas, 's an speis,
 Cha 'n 'eil a coimeas ri aireamh,
 Tuille fan àit ud na deigh.

'Nuair a rig'teadh do bhaile,
 'S beag a gheibht' air do mhalla do ghruaim,
 Glac-gheal na meur fainneach,
 A' furanadh failte le h-uaisle,
 B'é beatha luchd daimh agad,
 Is thigeadh do chairdean 's gach uair,
 Bu tric thu sgaoile le d'lamhan,
 Gach aon ni 'ghleithe dhuit buaidh.

Ach Fhir Innis-Eoghain,
 'S goirt do chridh' ann d' chòm 's tu na deigh,
 Thu co-throm ri cloich-mhuilinn,
 'S beag an t-ioghn'; sgoirt a bhuin ruit an t-èug
 Thaisg thu bean agus mathair,
 Nach robh 'n coimeas ri aireamh measg cheud
 Dh'fhàg sud cridhe an cairdean,
 Air a lota ro' chraiteach nan deigh.

Thagh thu flat as an fhinneadh,
 Nach gabhadh bonn gioraig san ruaig,
 'Bhan Domhnulach ghafta
 Thainig oirne air astar a nuas
 Bi' fud plùrain a Cinnidh,
 Dh'fhàg sinne fu' iomagain chruaidh
 O is e 'n t-aog thain' a' d' thirreadh
 Cha 'n fhaoite a pilleadh o'n uaigh.

'S tu thainig do'n bhaile,
 Far am faighte luchd eallaidh ri ceòl,
 Le fir ùr agus fleasgaich,
 Losgadh fudair le beadra' gu leoir,
 Rì àm fuidhe gun dinneir,
 Cha 'n fhuil'gte ceòl fileadh da 'n coir,
 Ach deadh Fhear-àn-tighe
 Toirt a chomhairl' mu'n seach dhoibh m'an bhord.

'S e do bhás-fa a Chlémi,
 Dh'fhag uille an Cinneadh fui' bhròn,
 'S a liuthad meur tha ga'n tuille,
 A meudach an uifeasbhuidh mòr,
 'S e dh'fhag na h-Abbaich co dibli',
 Liuthad faillean grinn prifeil deas òg,
 Dh'fhalbh a mach as na rioghachdaibh
 Tha 'n diu uatha nan sineadh fui 'n fhoid.

Tha Feaghlach na Glas-choill,
 Is iad uille fui' airfneal a' d' dheigh.
 Tha 'n ciabhan air glasa,
 'S beag an t-iognh'! thug e sgap' orr' an t-eug
 Cha'n eill aon ga'm bi'dh niosgaid,
 A dh'fhanas an taiceadh an cleibh

Nuair theid bichiont a lota,
'S ro thric le bhi filteach na dheigh.

'S àmh'uil fud 's mar a thachair,
Do 'n teaghlach bha ait is iad coir,
N'ar dhalbh 'n nì is an daoine,
An cuid is an greadhnachas mor,
Cha rabh iad uile ga acain,
Gu's 'n do dheilich riu 'n gallan deas òg,
'S mor an léus air a chinneadh,
Bhi na fhèineadh fui' dhèile nam bord.

'S ann na luidhe sna h-Innfibh,
Tha choluinn dh'fhas fiobhalta coir,
Mar bha Iain na Glaf-choill,
Fear aoibhinn bha aite gun ghò,
Gun aon duine ga chàirdibh,
Ga fhaicinn ga chàramh fui 'n fhoid,
Dh'fhàg fud Athair, 's a mhathair,
'S a phiuthar ro chràiteach re 'm beo.

Ach com' an ghabh'maid ardan,
Na uaille na àilghios na 'r crè,
Tha gach duine fhiol Adhamh,
Ro-chinnteach am bàs dhol na bheul,
Bho 'n Riogh gu's am baig ear,
N'ar a thig orr' an teachdaire trein,
A Rìgh nan dùl, is nan aingeal,
Gabhfa cùram ga 'n anam fa dh'eug.

O R A N VIII.

Do Chlann Domhnuil Bhrai'-Lani air cumhadh
briseadh a Chaptin DOMHNULAICH.

CH A I D H 'n saoghal fo gu bochduin,
Chaidh air iota Di ciadain,
'S iomadh fear a bha 'g ofnaich,
Tarruing sporan le h-iallaibh,
'Dhol a phaidhe a Bhanc' fo
Sheafamh onoir na rioghachda,
Le dianadas dhaoine,
Air aornadh 'n taohh fhios damh.

An sin thubhairt Do'nul Mac Pharlain,
" 'S mi tha craiteach fan tìm fo,
" A' trus' airgid a Bhanca,
" Thug mi seachad gu mithuir,
" Nam bi'dh an t-fnaim fo leam thairis,
" Is *Bill* dìongmhalta cinntich,
" So mo lamh' bhean-an-tighe,
" Nach dean mi leithid gu dèilinn."

A Chlann Domhnuil Bhrai-Làni
'S i air flainte gu'n iarrainn,
Leam is duilich air caramh,
'S air cuid àraidh bli dhi oirbh,
Rinn air deadh charaid gasta,
Air Caipin 'ur dìobairt,
Ge mòr 'rinn sibh thaic' as,
Muire is goirt bheir é 'n sgriobs' oirbh.

Gur gà' leam, a Chaipin,
 'S tu làn gaisge a's cruadail,
 Gu'n do leig thu air aghaidh
 Am buille-taothail co'-cruaidh orr',
 Air clann fin bhrath'r t athar,
 'S cha b'iad na crathanaich shuarach,
 Ach gaisgich mhòr fheumail,
 Uil'-bheumnach 'n àin tuafaid.

B ann diu' Gilaspù' Mac-Dhomhnuil,
 Fear glic comhnard dh'fhàs cinnteach,
 E co'-direach ri banca,
 Is é co'-ceart ris na dìfnibh;
 Is é b'urraim 'fa chàs ud,
 E fein 's a bhraithrean mòr prifeil,
 Mur bhith gu'n d'rinn thu an lota
 'S nach 'eil iad fochdair na'n inntin.

'S é mo ghrad-fa an curraidh
 Dh'fhàs gn fullanach laidir,
 Ge do dh'fhàilin a chas air,
 Bha é fochdair na nadur
 B'é ceann na cèile 'sna comhairl,
 Anns gach gnothach m'an tàr é,
 Lan tuigs' agus leirfin,
 O a's reusain 's gach àite.

'S ann thuirte Alastair gasta,
 'Tha 'n trath's' am Brai'-Lani
 'M fear tha sìobhalt na bhruithinn,
 Is ro' shuidht' na nadur,
 A tha fàrast na ghluasad,
 Gun tuafaid mar àbhaist,

'S leis deadh bhean-an-tighe,
Tha gu foighidneach nàrach.

C'uim an leiginn air di-chuin,
'S cha diobairean fhein iad,
Deadh 'an a s Domhnul,
Dà chonnspul ùr threubhach,
'S ma'h a thig dhuibh na breacain,
Air am pasgadh ann fèile,
'S a Rìgh gur iomadh bean uafal,
Bheireadh buaile do spreidh' dhuibh.

Dhombnuil bhain tha 's an Àiridh,
Ghnuis àilidh tha cèutach,
Na biodha ortsa bonn trioblaid,
Ge d' chaidh briste ann a' d' t-fheadail,
Ach tog suas do mhìnich,
'S bi glic as a dhèigh fo,
'S gheibh thu riobhainn dheas ghafta,
Agus pailteas do spreidh le.

Nach gabh sibh, mo leifgeul,
Ge do leig mi air di-chuinn,
An riobhainn ghlan thaitnich,
Is dreach'air tha 's tir fo,
Peggi bhan tha 's an Airidh,
'S i's àilidh a chi mi
Do bhrollach Chloinn-Domhnuil,
Do na connspuin nach striochda.

'Nuair a theid thu do'n Chlachan,
Nail' is tearc bean is boidhiche,
Do chul buidhe, cas, dualach,
Mu'n cuairt ort ann ordamh,

Gruaidh dhearg mar na caorainn
Malla chaol, aghaidh bhoidheach
Deud dhlu gheal mar a chailce,
'S niarachd fear 'a gheibh coir ort.

O R A N IX.

Moladh do I. MAC-GHRIGAIR Tighearna
LA'RAIG.

Air fonn. 'Bhean leasaich an stop dhuinn.

I A'N Mhic Eòghain òig ghafta,
O In'ar-loch-lair'g nam badann,
S fhad do thriall bh'uainn air astar,
Gu ma slàn do theachd dha-thigh,
'S gu meall thu t-oighreachd o La'raig fo fhios.
'S gu meall, &c.

Gu meall tu t-fhearann is t-àite
'Dhuin' uafail dh'fhas áluinn
Mar fud a's Sron Slàthainn,
A's na ghlacadh air laimh leat,
Nighean Rua'ri na 'n lann a's na'm pìos,
Nighean, &c.

'Ehan-Leodach ùr ainmeil,
O Lagan Shiol Tor'mailt.
Leis an eireadh an armailt,
Na fir acuinneach ghail'each,
Air nach fhaighte bonn cearb an àm strì.
Air nach, &c.

Dhom-fa

Dhomh-fa b'aithne' ghaoil t-àbhaist,
 O'n ùr-choill as an dh'fhas thu,
 Slat do'n fhinneadh bha báidheil,
 Uafal cinneadail càirdeil,
 Ach an trath s' air failn', is air crionn.
 Ach an, &c.

A fhàr Ghriogaraich ghafta,
 Nach diultadh mar fhasan,
 N'ar tharladh é 'd ghlaicibh,
 'Bhi'dh dioladh a phàilteis,
 Is aig òl air fion daite na'm pios.
 Is aig, &c.

Dhomh-fa b'aithne an èucag,
 A thog thu gu cèutach,
 Nighean Ian Mhic Shir Seumas,
 Leis an eireadh laimh-fheuma,
 Nach obadh fu' d' bhrèid leat dol fios,
 Nach obadh, &c.

Ann an àm dol thair fail' duit,
 Bu leat furann is failte,
 Thaobh t-Athar 's do Mhathar,
 O ghlaicibh Iarl' Antrim.
 'S leat Cloinn-Domhnuil 's airde 'san riogh'chd.
 'S leat, &c.

Thig do chairdean o Shlèite ort,
 'S o Dhun-tuilm na'm fear cèutach,
 O Dhun-bheagann na'n steud each,
 'S o Chaisdeal Bhrà'an gu'n eireadh,
 Na fir acuinneach ghlèust' an àm strì.
 Na fir, &c.

O R A N X.

Oran do ALASTAIR BAN DOMNULLACH
Thulaich-crommi.

CH A I D H mi turus chunn na féille,
'S cha ro' mo sporan ga'm reir leam,
Ach thachair orm, uaislean glè ghlan,
'S rinn iad còbhair ghrinn ri 'm fhèum orm.

*E ho, aoi ri ri u,
Ho aoi ri ri u,
Hem u li bho, aoi ri u.*

Alastair òig na gruaige àluinn,
O'n Gharbha-mhor ann Bàid-aineach,
Gu ma fada fallain flàn duit,
'Thug thu gibht dhomh 'fan damh àluinn.

E ho, aoi ri, &c.

'Thug thu gibht dhomh 'fan damh chàr-dhù,
Bha gu fada' foinneamh finealt',
Bha dà chloich do gheirr na dh'ì ann,
Is fhuair mi air a theice guinni,

E ho, aoi ri, &c.

Alastair an òir fhuilt fhniomhain,
Gur tu Marcaich nan stèud riomhach,
'S math thig òr air torr do dhiollaid,
'S niarachd ban-tighearn' bhuidhinn cìs ort.

E ho, aoi ri, &c.

Alastair an òr fhuilt chleachdaich,
'S am t-aodan a tha mhaife,

Da ghruaidh ort mar ubhal flaithe,
 Deud gheal dlu air dhreach na cailce,
 'S niarachd gheibheadh pòg gun chais bh'uit.

E ho, aoi ri, &c.

Alastair an òr fhuilt chraobhaich,
 'S beag an t-ioghna thu bhi tèomadh,
 'S tu céannard an teaghlaich ghreadhnaich,
 'S b'i do Bhan-tighearn' In'n Mhic Raonaill,

E ho, aoi r., &c.

'S beag an t-ioghna thu bhi reachdail,
 'S laidir do chairdean fui'm brataich,
 'N'ar dh'eireadh Mac Raonaill na Ceapaich,
 Is Fear Obair Ardaich na thaice,
 'S truagh leam namhaid chuireadh cais oirbh.

E ho, aoi ri, &c.

Dh'innfin duibh aogas an oigfhear,
 Fear garbh, céi'reanach, dh'fhas comhnard,
 Do Chinneadh uafal Chloinn Domhnuil.
 'S math thig Ad, is spuir, is bòtann,
 Is feille ghrinn duit 's breacan boidheach.

E ho aoi ri, &c.

'S an uair theid thu do Dhun-èidin,
 'S an Tigh-lagha gheibh thu eisteachd,
 Cha do chuir thu duil 'fan eucoir,
 Is theid thu Lun'uinn leis mu'n geille thu,

E ho aoi ri, &c.

M' fheadail is m'ullaidh is m'aiteas,
 Air Alastair an òr fhuilt chleachdaich,

Dh'

Dh' fhalbh thu 'n dè le d' dhròbh a Shasgann,
'S gu ma flàn, gu 'm pill thu dha-thigh.

E ho aoi ri, &c.

O R A N XI.

R A N N Do'n Ti cheuda.

A LASTAIR òig Thu làich croimmi
Gur tù 'n sonnanach maifeach,
Do dha fhuil fu' t-aird mhalla,
'S tearc do choimeas ri fhaicinn,
'S tu sàr mhac an duin' ùafail,
Bha làn cruadail is gaisge,
'S mòr m' aithear is m' eibhneis,
Dol chunn na feille 'n diu' t-fhaicinn.

Cha d' fhuair mi 'n uirridh mart-geamhraidh
Ri a'm teandachd an dulaich,
Bu mhi-fheìn fud an coirreach,
'N'ar a rinn mi do dhiulta.
Na 'n rachainn Dhun-blathan,
D' fhuair mi dha-thigh le'm làimh i,
Ach gheibh mi i am bliaghna,
Ma 's fiach leat mo chainnt-fe.

O R A N XII.

Do Dhonnacha MAC-NEACHDUIN.

DHonnach' Mhic Neachduin fo fios uainn
'S tu ceannard an teaghlach shiobhailt,

Drobhar

Drobhair mhart am fèill an Rìgh thu,
Na robh airce òrt gu dilinn.

E hò i iubhra o,

Ao boran o,

E hò i iubhra o.

'S an agad tha 'n tigh mor flathail,
Am faighte muirn a's ceòl a's aithear,
Gheibhte fud ann 's deadh bhean-tighe,
'S tric i riathrach air luchd tathaich.

E hò i iubhra o, &c.

Chuala mi naidheachd an trath so,
'S leam cha b'ait bhi ga claisinn,
Gu'n d' fhalbh do chroth 's t-aìdhinn dàra,
'S iad ga'n iomainn dh' ionnfuidh fàile.

E hò i iubhra o, &c.

Leam bu duilich thu fa chàs ud,
A's do ghillean bhi ga'n fàrach,
Nach fhaighe tu dhoibh na pàircean,
Ach gan sparra ann an gàra.
A's droch leab' ort daor am pàidhe.

E hò i iubhra o, &c,

Cha b'é fud, a ghaoil a chleachd thu,
Ach leaba chloithe bhi fui d' leasaibh,
Do chuirteanan an deigh 's am pasgadh,
A's do cheile ghafd' a' d' ghlacaibh.

E hò i iubhra, &c.

Ach tha mo dhuil ann Rìgh na màra,
Gu'm bi'dh gach cuis duit mar bu mhath leam,

Gun

Gun thig thu fein 's do chroth bainne,
Sàbhalt dha-thigh Bhaile Chaillean.

E ho i iubhra o, &c.

Na'm bi'dh gach cuis duit mar mo raoghainn,
Bhì laogh aig do ghamhainn bleoghan,
Bhi an t uan duit aig an òthaifg,
Gach ni ga reir cinntin na dhiaigh.

E ho i iubhra o, &c.

Leam is duilich carannh t-fhardaich,
O'n a chaidh do thigh a spearla,
Nach 'eil Mairi mar a b' abhaist,
'S a croth laoi air 'n cuir o'n àite.

E ho i iubhra o, &c.

Na'n d' thigeadh beud ruit fein na puthar,
'S iad bochduin na tir bhiodh fu chumhadh,
B' è do theaghlach dlaoibh 'n ceann-uidhe,
'S lion 'ar beannachd rinn thu bhuidhinn,

E ho i iubhra o, &c.

O R A N XIII.

Fearas-chuideachd mu chaonaig bh' aig
CLANN DOMHNUIL.

THOIR mo shoirridh do Bhra' Lani
Dh'ionnsuidh nan armunn ceannalt',
Chuala mi gun rabh sibh 'n tuafaid,
'S iad nach buantaiche oirbh, air m'f halluing.

O! Ri ochoin,

Cha mbio-chionn leam,

Mo runn geall donn bhi dol tharuibh.

Ge d' nach 'eil é buidhe dualach,
 Bha è cruadalach ro smearail,
 Cha naithne dhamh aogas 'fan àite,
 Ach a bhraithrean grinne, ceannalt.

O! Ri echain, &c.

'S duilich leam do mhuintir chèile,
 A chuir èis ort ofcìonn drama,
 N'ar sheas' Do'nul gorm ri d' chul-thaobh,
 Gur h-é fgiurfaidh iad le chamann.

O! Ri ochain, &c.

Cha rabh armachd air fan uair úd,
 Thain' iad air le ruath'r cabhaig,
 Cha rabh Cannanach fan àite,
 Chuireadh Domhnul ban ri talamh.

O! Ri ochain, &c.

Na'n tigeadh Ian breac Mac-Dho'nuil,
 Anns a comhrag 's gun a ghean air,
 Is é chròma oirbh a dhornaibh,
 Cha bhi duine beo dhuibh fallain.

O! Ri ochain, &c.

B'é sud an cùraidh laidir trein,
 Bha gun bhreine 's gun airneal,
 A Rìgh gur h iomadach bean uafal,
 Bheireadh buaile dhuit chroth ballach.

O! Ri ochain, &c.

Ach a Dho'nuil bhain 'fan Airidh,
 Sud an t armunn faairce smearrail,

Giomannach gunn air chul stuic thu,
Leagadh utlaiche gu talamh.

O! Ri ochoin, &c.

'S è sud fiol na'm fìor dhaoìn uaisle,
Bha gun tuafaid a's gun mhearachd,
Ach togt', orra ardan, Chloinn Domhnuil,
Is bheireadh iad stroic as gach malla.

O! Ri ochoin, &c.

Sin n'ar lahhair *Jamaica*,
Duin' uafal cèutach, grinn na theangaidh,
“ Mar bhith 'n drama a bhi am cheann,
“ Cha d' thainig mi 'san àm n'ar carraibh.

O! Ri ochoin, &c.

“ Ach Alastair na biodh ort mio-thlachd,
“ Ge d' thain' mi-fhin 'n ceann do dhramà,
“ Ge d' bhi agaibh fion na brandi,
“ B' urra mi ga dhioladh mar-ruibh.

O! Ri ochoin, &c.

“ Ach theid mi marach do Bhra Lani,
“ 'S gheibh mi failt o Shìne Chan'nich,
“ A's ni mi reite riut a Shandi,
“ 'S air m' onoir biodh dram' sa mhalairt.

O R A N XIV.

Moladh do IAIN MAC-AN-ABBA.

I'N Mhic Sheumais Mhic-an-Abba,
 Gu ma maithreann duit le sòlas,
 I'n Mhic, &c.

'S Droghair grinn a cheannach mhart thu,
 Far an tachair thu air còmh'ail.
 'S Droghair grinn, &c.

Tha thu fhiol nan uaislean gasta,
 Bu ro-mhaith am feachd na'n toir iad.
 Tha thu fhiol, &c.

O Chinneala nam fear prìofail,
 Gheibhte pìofan dearg an òr ac'.
 O Chinneala, &c.

'S tu ceann na cèill' a's a ghliocas
 Gur mòr do mhìos anns gach còisridh,
 'S tu ceann, &c.

Fhuaras cinnte air do thapadh
 An latha sin thachair thu 'n Cnoideart,
 Fhuaras, &c.

N'ar thachair ort Mac-Leish an sgadainn
 Am bōdach sgallach bha 's Tigh ofda.
 N'ar thachair, &c.

N'ar tharruing eisean a champ ris,
 Cha robh do chairdean a' d' choir-fè,
 N'ar tharruing, &c.

Gu'n d'thain' Ocàthan 's Cloinne Ghriogair,
'S b'iad luchd na misniche moir iad.

Gun dain', &c.

Na'm bi'dh fios ac' air a' d' dhuthaich,
'S lion'ar fear ùr bhi'dh a' d' chòmh'ail.

Na'm bi'dh, &c.

Dh'eireadh leat-fa Cloinn-an-Abba
Na fuinn ìheart'ar, reachd'ar, mhòrail,
Dh'eireadh leat-fa, &c.

Dh'eireadh Clann Domhnuil a' d' thaice,
O 's ionnan bratach fui'n feol sibh.

Dh'eireadh, &c.

Thigeadh do chairdean o Bheallach,
Luchd na'm bratach, 's na fear mòra.
Thigheadh, &c.

Dh'eireadh fud leat 's Cloinn-'ic-Neacail,
Na fir thapaidh ghlice chòmhnart.
Dh'eireadh, &c.

Is moran uaiflean da'n tuille,
Nach urrain mi chuir an ordamh.
Is moran, &c.

'S lion'ar fruthann bras le h-uabhar,
'Th' aig eiridh fuas ann do phòraibh.
'S lion'ar, &c.

'S iomadh ban-tighearna og phrifeil
Leis 'm bu riomhach t-fhaidhinn pòsda.
'S iomadh, &c.

'S aithne dhomh Ban-Leodach ghafta.
 Le buaile mhart aic' a phorsan.
 'S aithne dhomh, &c.

Guidheam dhuit do raogha cèilidh,
 'Ni ga d' reir am fad is beo dhi.
 Guidheam, &c.

Fear mor, cumadail a' d' phears' thu,
 Ga maith d'an tig breacan is Còta.
 Fear mor, &c.

Calpa grinn nach iarr' an gartan,
 Troighibh 'n caiseart chuimir comhnart.
 Calpa grinn, &c.

Gun chron cumadh a bhi air mior dhiot,
 Q chul do chinn fios gu d' brogaibh.
 Gun chron, &c.

Ach I'n Mhic Sheumais Mhic-an-Abba,
 Gu ma maithreann duit le fòlas.

O R A N XV.

Moladh do DHUGHAL MAC-DHUGHAIL Piob-
 fhir ann Aird-mac-maoin.

A DHUGAIL bhàin o'n Ghallanaich,
 Gu ma fada mairtheann thu,
 Saoghal buan ge d' bheathacha,
 A's pailteas leat do storas.
 Saoghal buan, &c.

'N 'ar chunnaic mis' am fleasgach ud
 'Tigh 'n dha thigh 'n àm an fheasgair oirn,
 Le bhreacan caol ann pasgadh air,
 'S a gunna glaic na dhorn.
 Le 'bhreacan, &c.

'S è Dughal bàn am Piobaire,
 C'uim nach deanainn innfeadh dhuibh,
 'Nuair theannadh é do rìreamh ri,
 Gu'm b' àrd a chluinnt' an ceòl.
 'Nuair, &c.

Is i do phiob tha ainmail,
 Chaidh cliu sheinn feadh na h-Alba,
 Gur lion'ar iobhraidh bhall'-bhreac
 Orr', airgid, agus òr.
 Gur lion'ar, &c.

'N 'ar sheideadh tu le t-anail i,
 Bhi' fuaim na'm feadann cai'reamach,
 Gu'm b' àrd a chluinnt' an langann aic,
 'S b' eannghara do mheoir.
 Gu'm b' àrd, &c.

S' beag ioghnadh a bi'dh prifeil duit,
 A bhean 'thug glùn a's cìocha dhuit,
 'S tu 'm fleasgach foinneamh fineanta,
 'S gur sìobhalt' cainnt do bheoil.
 'S tu 'm, &c.

Thig ofan gearr a's gartan duit,
 'S fèile ghrinn ann 'm pleata ort,
 A's bonaid du'-ghorm daite,
 Mu d' chùl bachlagach mar òr.
 A's bonaid, &c.

An àm cruinneacha na'n cèudan,
 'Bha 'm baile mor Dhun-èidin,
 Gu'n d'fhuair thu cliu na d' fhèuchain,
 Ach Mac an Sgeulaich oig.
 Gu'n d'fhuair, &c.

Ge d' bhithinn fheìn a' m' mhaighdinn,
 Is coir agam air oighreachd.
 Na'n tigeadh tu a' m' fhainneachd,
 Bu leat', le caoineas mor.
 Na'n tigeadh, &c.

ORAN XVI.

ORAN do IAIN MAC-CHIONLAIDH.

IAIN Mhic Fhionlai' anns an Ainidh,
 'S i do fhlaite a theid man bhord ;
 Fleasgach finealta, foimhe fiobhalta,
 'S mor tha dh'fhirinn an cainnt do bheoil.
 Fleasgach fineanta, foimhe fiobhalta, &c.

Fear t-aogais cha dian mi fhaicinn,
 'Nuair theid thu 'n Chlachan 'measg an t-floigh.
 Ear t-aogais, &c.

'S maith thig leine ghrinn an anart,
 An diaigh banna, mu chaol do dhorn.
 'S math thig, &c.

'S math thig dèise as a bhù dhuit,
 A chofta cruntain dearg do'n òr.
 'S math thig, &c.

'S math thig ofan gearr, is gartan,
 Mu'd chalpa gasta nach dochainn bròg.
 'S math thig ofan, &c.

Cha mheas' thig breacan gasta' am fèil' ort,
 Dhol chunn na feille a reiceadh bhò,
 Cha mheas', &c.

N'ar a tharladh tu ann 'n cuideachd,
 Cha bu sgrubair' thu an tigh 'n òil.
 N'ar a tharladh, &c.

A rìgh gu meall thu fhein do cheile,
 Gur : an èucag ghlan gun ghò.
 A rìgh gu meall, &c.

An t slatag innealt' a' bràidhe glinne,
 Do'n teaghlach chineadail chriothail chòir.
 An t-slatag innealta, &c.

Màiri ghafta nighean Iain ghlais,
 Do bheulan daite o'm blasta pòg.
 Màiri ghafta, &c.

Mari chèutach nighean an Eilteir,
 Bu chiallach beufach leam a glòir.
 Màiri chèutach, &c.

'S lion'ar laidir a dh'fhàs do chairdean,
 Anns gach àite is aithne dhomhs'.
 'S lion'ar, &c.

'S leat Cloinn Mhic Bhèithinn o Shraith a Ghlinne,
 Gu's an rigeadh f. d. Innis bhò.

O R A N XVII.

ORAN MOLAI DH DO IARLA BHRAID'-ALBAN.

S O deoch slaint' an Uafail ainmeit,
 Iarla Bhealaich, a's Bhraid'-Alban ;
 'S iomadh Oighre, breagha, calma,
 Dh'eireadh suas fu' d' bhrataich bhall-bhric.

'S uafal urramach do chairdean,
 Ard Chaimbeulaich Earraghaidheil,
 'S Mòr'ear STONFIELD Brath'r do Mhathar,
 Ni e gnothach rèidh 's gach càs duit.

'S fhad a STILINN riut-fa t-fhearann,
 O Lathurn-iochdrach gu Bealach,
 'S leat Gleann-Urcha na'n Sonn fearrail,
 'S fios gu Drochaid Obair Pheallaidh.

'S lionmhor òg-laoch, scairteil, buaghail,
 Dh'eireadh a' d' chomhna 'n àm cruadail,
 O Ghleann-Dochart, Locha, 's Chruachan,
 Thig an Toiseachd, 's Glean a Cu'aich leat.

'S iomadh fear fèil' is breacan bhoidhich,
 Thig le umhlachd an do chomh'ail,
 Luchd na'n gèur-lann threine, sheòlta,
 Rachadh fios an ruaig na'n comhrag.

'N uair thogte do Bhratach-Bhuidhe,
 'S ann leat a dh'eireadh a bhuidheann,

Nach gabha curam 'fan uidhe,
Chuireadh do naimhde na'n fiubhal,

'S tu fàr mharcaich na'n each cèumnach,
'S ro-mhaith giùllachd fea:hamh t-fhèuma.
A ghearra frann, 's nach pillte an lèum,
'S minig bhuidhinn cliu, 'fna rèisibh.

Sealg'air feìdh 's a bheinn le gunna,
Iasg'air bric thu air a bhuinne,
Said'ear cruadalach 's gach cunn'art,
Leòmhan garg, 's am blar 'g a cunbhail.

Uafal, iorafal, na nadur,
Suairce, mifneachail, na chàileachd,
E na ghuala-thaic, do chàirdibh,
Blà ri thuadh; is fuar ri naimhde.

Cosmhuil gluafad ri t-Shean-fean-aith'r,
A bha gu cruadalach gramail,
A chuir an ruaig an la Ghallo,
'S thug òr nan Tuathach a Bhealach.

'S fearail, maifeach, macant, aoighail,
Aghaidh fhathail, chiuin mar mhaighdinn,
Suile corrach gorm mar dhaoimein;
'S niarachd Ban-tighean' gheibh a chaoimhneas.

Nuair a philleadh do Chuirte Stormail,
'N àm an fheascair o'n Bheinn Sheilge,
'S ann a' d' Thalla gheibhte chuilm dhoibh,
Gillean freasdail feathamh feirbheis.

Gheibht' an deigh gach cuirn gun fhailné,
Brand, 's beoir, dh' òl a deoch flainte,
Fhleasgaich

Fleasgaich òga cluich air thàileasg,
Cèir a' lasadh, ceòl 's gach àite.

'N àm bhi fuidhe air an Dineir,
'S arde chluinte fuaim do phioba,
Na fir òga poit air fion leat,
'S as do phòc m'an òr cha chrion thu.

Seiseadh bochd, a's nochd, a's tuadh thu,
'Seafamh an ceartais 's gach cruaidh-chas,
T-inntin leat mar t fhior fhuil uafal,
'S rioghail an Stoc as do bhuaint thu.

B' é 'n t-Iarla fo gradh gach duine,
Ann sgach àit' an raibh a thurus,
'S o Mhorachd Rìgh Deors' fhuair urram,
Na PHEER am Parlamaid Lun'uinn.

Guidheam shlainte Chaiptin Cailleán,
Fiuran grinn is fàid'ear fearrail,
Thairneadh a dhaoine 'n àm carraid,
Bhui'neadh buaigh larach gu gramail.

Le d' chuid daoine cha bhi sgà ort,
Dol air t-aghaidh ann 'sna Blaruibh,
'S math thig deiseadh dhuit do Scarlaid,
Or gun chùine dlu mu braighe.

'S gu ma slan do'n Armunn Uafal,
A th' air Bealach, an fan uair fo
'S gu meall thu 'n graim, sin, bu dualchas,
Air gach STILE a 'tha ga'n luaidh riut.

O R A N XVIII.

Cumhadh do Chloinn IAIN CHAIMBEIL,
air dhoibh falbh dh' America.

'RIGH gur mis' th'air mo chràdh,
Thuit mo chridhe gu làr,
Ge fubhaltach cach a'g òl,
'Righ gur mis' th'air mo chràdh, &c.

'S tric mi 'n smaontainn bochd truagh,
Is an dèur air mo ghruaidh,
O 'n 'thaisg iad 'san uaigh Iain òg.
'S tric mi 'n smaointinn bochd truagh, &c.

B' é mo chèile glan, fuairc,
Bha gun small air, gun ghruaim,
Ach gu farasta stuama còir.
B' é mo chèile glan fuairc, &c.

Fhuair mi fàruch is gleachd,
Ghaoil aig àrach do mhac,
'S gun duine dhiubh 'm bheachd na'm chòir.
Fhuair mi faruch is gleachd, &c.

Ge do chluinn mi ceol pìob,
'S ann a dh' fhàsas mi tinn,
O n a dh'fhalbh iad uam fheìn na feòid.
Ge do chluinn mi ceol pìob, &c.

Dh'fhalbh Domhnul air tùs,
 Bu mhor gliocas, a's tùr,
 'Bha gu foighidneach ciuin na sheòl.
 Dh'fhalbh Domhnul air tùs, &c.

Sàr ghobhann nan àrm,
 Lamh dheanadh an t-fealg,
 Bha t-intinn gun chealg, gun ghò.
 Sàr ghobhann, &c.

Fear finealta trèun,
 A b' f'hirinnich bèus,
 Dh'fhàg m'inntin gu lèir fuì' bhròn.
 Fear finealta trèun, &c.

O 'n taic' fo la 'n dè,
 'Tha mulad orm fein,
 O dh' fhalbh é 'uam Seumas òg,
 O 'n taic sò la 'n dè.

Cas is grinn' theid air feur,
 Ofan cuimir d' a rèir,
 Cha dochainn thu 'm fèur le d' bhròig,
 Cas is grinn, &c.

Fhir a chalpa ghloinn ùir,
 'S gille cneas, 's guirme fuil,
 Deud mar chailc ort tha dlu gu leòir.
 Fhir a chalpa, &c.

'S math thig deise o'n bhù,
 Dhuit a chostas na crùin,
 Rìflis gheala a' dùn mu d' dhorn.
 'S math thig deise, &c.

O'n a dh'fhalbh thu ghaoil 'uainn,
 Ann an caidreamh a chuain,
 Gu rabh Ard Rìgh nam buagh a' d' choir,
 O'n a dh'fhalbh, &c.

Nis cha chluinnear mo bhròn,
 'S cha'n fhaicear mo dheoir,
 Fhad 's tha Càlum am choir na'r deigh.
 Cha chluinnear, &c.

B'è sud sgoilleir mo ruin,
 Ann 's na chuir mi mòr dhuil,
 Làn do ghliocas 's do thùr, gu lèir.
 B'é sud sgoilleir, &c.

Sàr sgriobh fhear le peann,
 'S mòr an tùr a tha 'd cheann
 Ciallach, foighidhneach, caoineil coir.
 Sàr sgriobh'-fhear, &c.

Gheibht' thu 'n seomar leat fein,
 'S do Phiobull ga leugh',
 Ann an creideamh Mhic Dhe na gloir.
 Gheibht' thu, &c.

B'è air miann a's air tlachd
 Thu bhi d' Mhinist'ear gast,
 Is nach rachadh tu 'mach air bord.
 B'è air miann, &c.

'S Rìgh gur mis' th'air mo chràdh,
 Thuit mo chridhe gu lar,
 Ga subhaltach cach a'g ol.

O R A N XIX.

Moladh Riobhainn Uafail araid.

Air fonn, An darna lath 'n bliaghn' uir.

MOCH 'fa mhadainn an dè,
Ghluais mis' air mo chèum,
Do'n bhaile 'n d' eisd mi 'n ceol.
Moch 'fa mhadainn, &c.

Dh' Acha-mhòr ann fo fhios,
Far am pailte 'm fion,
Mhnai' grinne cuir sìod' air feò!
Dh' Acha mhor, &c.

'S i Miss MAXI mo rùin,
'N riobhain àluinn, deas, ùr,
Ga'n ro-mhath, thig gùn do'n t-feròl.
'S i Miss MAXI, &c.

Thig fud mu'd chorp mìn,
Sàr dheise do'n t-sìod',
Air'a fhlùra gu grinn le meoir.
Thig fud, &c.

Gur gile do chneas
Na 'n sneach ud amach,
Dèud dhlu ort, mar chaile gun ghuò.
Gur gile, ' &c.

Gur deirge do ghruaidh
 Na sùbhag am bruaich,
 Bèul meachair o'n fuairc thig ceòl.
 Gur deirge, &c.

Gur guirme do shuil
 Na criostal a' bùrn,
 Na daoimein air dhùn an òr.
 Gur guirme, &c.

'Nuair shuidhe tu suas
 Ridh *Spionaid* nam buagh,
 Gu'm b'ait thu bhi gluasad ceòil.
 'Nuair shuidhe, &c.

'S iomadh Iarla a's Diuc
 A tha faibhir ann cliu,
 Leis am b'aidhear gu'm b' fhiu leat pòg.
 'S iomadh, &c.

Nach iarradh a sprèidh,
 Na dh'earras fuidh 'n ghrèin,
 Ach t-fhaighinn doibh fein riu pòfd.
 Nach iarradh, &c.

Tha do chàirdeas am prìos,
 Ridh Bealach so fhìos
 Na'n cup, 's na'm pìos, 's na'n còrn.
 Bha do, &c

Tha do chàirdeas ro àrd,
 Ridh Sir Eòghan mo ghraidh,
 O Ach-na-carra tha 'n tràth s' gun feòl,
 Thu do, &c.

' é fud 'n Riodaire mòr,
 Gun uaill' na gun bhòfd;
 Ach aidhear a's ceol, as fir.
 B' é fud, &c,

'S beag ioghnadh a MHISS,
 A bhi ard 'na beachd,
 'S a luithad fuil reachd'ail mhor,
 'S beag ioghnadh, &c.

Th'air a cheangal ridh suas,
 Nach urrain mi luaidh,
 Le feobhas nan uaislin mòr.
 Th'air a cheangal, &c.

Moch 'fa mhadainn an dè, &c.

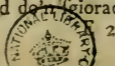
ORAN XX.

Oran air CLAG CHALLASRAID.

Air fonn, Latha Roin-ruairidh.

'S é mor chomhna ar n-uiflean,
 Thain' am smuainte 's an tim fo;
 'N Eaglais mhor a chuir suas duinn,
 'S Clag bhi buala na Stiopull;
 Tha mor mhaith do gach fluagh ann,
 Tha m'an-cuairt oirn 'fan fgiorachd,
 Nuair ni Bhaltair a ghluasad,
 Cluinnear uaith e feachd mile.

So 'n Clag a tha garrachdail,
 Chost mor airgid do'n fgiorachd,

Cha 'n

Cha 'n 'eil leithid d'an Albainn,
 'S fad chaidh ainm feadh na'n Cricochan;
 Ni air dufg anns a mhoch-thra,
 Dh'ol do chlachan gu fìobhailt,
 Ge d' bhith-maid fu' airfneal,
 Bheir dhuinn caismeach thoil inntin.

'Nuair a thugadh é dha-thigh
 Nàll o Ghlas cho na beurla,
 'S ann a chruinnich am baile,
 Ga fhaicfin le h-èibhneas,
 'S fhad 'fa raibh duine maithreann,
 Da n-aithne a leugha,
 Gheibh iad sgrobht air a le'-taobh;
 Gu n-deach 'bhaiste an Seumas.

Cha b' é 'mhain a thoirt dha-thigh,
 'N raibh an spacadh 'fan àm sin,
 Ach daoine bhi' scartail,
 Ga chuir am fasda 'fan Teampull.
 Rinn am Minist'ear innleachd,
 Air Machìne a Dun-èidin.
 'S chuirreadh suas é le Gibsan
 An crochadh le reidh-bheairt.

A dheadh Bhuachail na fgiòrachd,
 A ni gu dìreach ar feoladh,
 Mead do ghliocais cha'n innseam,
 Ann an Mineacha sgaoil duin,
 Tha thu fìobhalta a' d' bhruithinn,
 Tha thu fudhaicht a' d' chomhradh,
 Tha thu farast a' d' ghluasad,
 Gun uabhar gun mhòr-chuis.

'Nuair a chruinnicheas do phobull
 Dh'ionnsuidh t Eglais Di-domhnuich,
 Is fìor dheas-labhrach t-fhocail,
 O chridhe reachdar làn sòlais
 Ge do bhiodhmaid ri lochdaibh,
 On a ghineadh o'r òig finn',
 Bu chruaidh bhi air cridhe
 Mur tiomaich briathra do bheoil finn.

Ach sheachd bhuidhe ri'm Athair,
 Nach d' rinn thu fathasd ar fagail,
 Gu'm faic finn thu romhainn,
 Thoirt do comhairle 's gach càs oirn:
 Gu ma fadadh thu maithreann,
 Ann a' d' Thalla mar tha thu
 Air do theaghlach mor prìofail
 Gu 's an cinn iad an àirde.

C O' - C H R U I N N E A C H A

D O

S H E A N O R A I N.

Marbh-rann do Tighearna CHINN-LOCHA
MUIDEART, a rinneadh le Bhan-tighearna
fein.

'S E mo dhìubhail an t-aifeag,
Air an d'thainig thu dha-thigh gun chainnt,
Bi é fud an sgial nach rabh aite,
'Nuair a sgaoil iad do bhratach mu'n chrann,
Bha fir air bheag cèill' ann,
Mnàì ghrinne gun bhrèid air an ceann,
Ge d' ghiùlan gu h-eaglais,
Fà mo dhubhaidh an leagadh a bh'ann.

Chaill finn Uachdaran cliutach,
Air Uidhe 's air Mhuideart nam beann,
Sàr mharcaich deas funntach,
Air each aigeannach' iùlar na'n frann,
'S màth thig Ad a bheoil ùir dhùit,
Air chul bachlagach culbhui' nan glànn
Dol an coinneamh na cuirte,
Rìgh bu fhlàthail an t-fuil a bha d' cheann.

O m'anam is meadail,
Nach fhaiceadh mi èitidh o' m' chùl,

C'ait' ann b' aithne dhomh fein fud,
 Ceann a Ciinidh a b'aighne na thu,
 B' é do mhiann mi bhi stàtoil,
 'S do laimh fhìn a bhi' caramh mo ghùin,
 Gu's an do choisinn mi grain ort,
 'S é gheibhinn bhuait' àit agus muirn.

O! 's mis' th' air mo sgarradh,
 'N diugh falbh as do bhaile/leam fhein,
 Ge d' dheantar mo bhànnais,
 Cha'n fhaicear do thional am dheigh,
 Na bu mhaithreann mo ghra'-fa,
 Cha b' ainnis mo charamh le spreidh,
 O'n is teachdair' am bàs duit,
 So mo shochdair-se 'n gràsa Mhic De.

O! 's mis' th' air mo chiùradh
 Ri àm faicinn na dùcha ud thall,
 A's cha lagh' mo chuid airfneil,
 Air àm dhomh bhi faicinn nam beann,
 Mar-bhith dhomh-fa mar thachair,
 'S ann leamsa gu'm b'ait bhi dol ann
 Gu's an d'thàin' an lom chreach orm,
 Mar gun ruidhe sibh clach leis a gleann.

O! 's mis' th' air mo sguaba,
 'N diugh coimhead a fuas ris a ghleann,
 'Sìor chuimhnich na'n uaislean,
 Nach dh'fhag sgàile do'n ghruaig air mo cheann,
 Mòr chliutach n-ingh'n Ruairi'
 Eoin Mhuideart a b' uaisle innse clànn,
 Sliochd sin Raonail Mhic Ailean.
 'S e air n-aobhar bu coirreach ri m' chall.

B'ann air àm dol air thurus,
 A Nun ud do bhaile Mhic-Leoid,
 'S iomadh sgealp do dhuin' uafal,
 A ghluaiséadh le fùrann a' d' choir,
 Diaigh 's treis thoirt air dhìfnibh,
 Treis èile air fion da fhior òl.
 'S tu b'urraim a dhioladh
 'Nuair a bhithe cach diolte d' a òl.

'S tu odha Dho'nuil na'n geur lann,
 Mhic an lànain a dh'eisdeadh ri ceol,
 Ann an gliocas 's ann ceutaibh,
 'N gluafad 's ann ceumanaibh mor,
 Fear t-eugmhais cha leir dhomh,
 Cha b'urraim domh fhaotainn na b' fhearr,
 'S è mo chron air an t faoghal,
 Nach maithreann na daoin ud gu brath.

Gu d' tha agam-fa leanabh,
 Cha bharaiche air bhan-altrum mi,
 'S e do ghabh mi dhuit oran,
 Cha 'n eil bàinne gu leoir ann m' chloch,
 O 'n a dh'fhalbh thu air thurus,
 'S a thain' tu air aiseag, gun stri,
 Dh'f hagh sud truim air mo chridhe
 Gu'm fagte leis dithis gu tinn.

O! 's mis' tha fui' mhulad,
 Bhi faicinn do ghunn air an stèill,
 Gunna caol a bheoil chumhann,
 Leis an diana' tu puthar 's a bheinn,
 Air aifridh bheoil urrad,
 'S minic dh'fhag thu damh mullaich fui' stèill,
 'S n'ar

'S n'ar a dhianadh tu 'n rufgadh,
Cha d'iarr thu riamh cunntas na'm bèin.

'Nuair theid thu 'Dhùn-èidin
Cha bu gheamanach brein thu na'n ceann,
Ach an t-aileagan cèilidh,
'S a cridhe gun fhòill ann, gun fheall,
Air bheul-taobh barra na binne,
'Stu chuireadh an ireadh do chaint,
'S ann a labhra tu fios i,
Co-ceart 's ge do sgriobht i le peann.

O R A N XXII.

CUMHADH do CHLOINN na CEAPAICH,
Le Iain Domhnullach.

'S tearc an diu' mo chuis ghàire,
'S A tigh'nu na'n roidean an Iar;
'G amharc fonn Iunnar-Lairig,
'S é 'n deigh 'fa strachda le Sìol;
Tha Cheapàch na fàfach,
Is i gun àird orra 's fiach,
Gu'm faic an Rìgh bhràithrean,
Gur trom a Bhàirc oirn an t-sian.

'S ann oirn thain' an dimainn,
Is an imagain gheur.
Mar tha Claidheamh an Fhinneadh,
Gu minic nar dèigh.
Pacadh Thurcach gun fireadh,
A bhi pinneadh 'ar cleibh,

'S am breacain d' am filleadh,
A measg bhur Cinnich mhoir fein.

'S cian o chomhairl an Aoine,
Dh' fhàg a chaidh fin fuidh sproc;
O àm na Fèill-Micheil,
Far 'n do dhidion sibh 'm plot,
A dh' fhàg finn 'nar miol-mùta,
'N ar fuigheal spùt air gach cnoc,
'N'air thig gach finneadh re chèile,
'S ann bhiodh's finn sgaoil' mu cnoc.

'S iad mo ghradh na cuirp chùbhraidh,
Ann 's m bu dlù cuir nan sgian,
Is iad nan fineadh air urlar,
An feomar ùr d' an cuir fios,
Fuidh chosa shiol Dubhail,
Luchd spuineadh na n cliàbh,
Dh' fhàg àlach 'ur biodag,
Mar sgaile-ridle am bian.

'S é Di-Sathuirn gearra 'uainn,
A bhuaill an t-earachail finn goirt ;
B' iad mo ghraidh na cuirp gheala,
Bha call na fola m' am brot,
Bha mo làmhan-fa Craobh-dhearg,
An dèighs' bhi taomadh bhur lot ;
Bhi d'ar cuir ann an ciste,
Sgeul o misfe mo thoirt.

C'àit an rabh é fuidh'n *Athair*;
A sheall a' d' bhathais gu gèur,
Nach d' thugadh dhuit fatham's,
A dh' fhear do labhairt, 's do bhèus;

Ach clann fin bhrathar th' Athar,
 Chaidh 'm boinn an Abhaist' ear thrèin;
 Ge' d' rinn iad sinne a lotadh,
 'S tròm a rofad dhoibh fèin.

Tha do chodal tigh dùinte,
 'S é gun smùid dheth gun cheò,
 On a fhuair sibh 'n garbh dhùsgadh,
 O 'ar taobh-cuil, agus 'ur beòil',
 Na'm faigheadh sibh ùine,
 O luchd bhur mirùin bhi beò;
 Cho be m' baile gun fùrd é,
 Bha air 'r mùirn is luchd-cèoil.

Ach a Mhòrair Chloinn Dòmhnuil,
 'Cian do chomhnuidh measg ghall;
 Dh'fhag thu sinne 'nar breislich,
 Nach do fhreasdail thu 'n t-àm,
 Nach do ghleidh thu na h-itean,
 A tha gun fhios uainn air chall,
 'Tha sinn corrach as t-éugais,
 Mar-cholainn sgoilte gun ceann.

'S iomadh òganach gasda,
 Le lùb sgaite' is 'sgiath chròm,
 Eadar drochaid Ault Eire,
 Is fruth Shleite nan tonn;
 Leis 'm bu mhiann a bhi 'g éirigh,
 Na 'm bidh do chrèuchdan lan tholl,
 A bheireadh mach t-eiric?
 A dheagh Shir Seumas, na'n long.

Chuir an Rìgh oirn craobh shi-chainnt,
 'Bha d'ar dìonadh gu leòir,

Do'm bu choir dhuinn bhi Strìochda,
 A'm fad 's an cian raibh fin beo
 Mo 's finn fhein a chuir di orr,
 Bolc a dioladh fin oirn,
 Tuitidh tuagh as na Flathaibh,
 Leis an fgather na meoir.

An Glan-fhiùrann fo bh'againn,
 An taobh fo Fhlathaibh Mhic Dè,
 Thainig sgiùrfadh a bhàis air,
 Chuaidh thoirt uainn le strachd gèur,
 'N t-aon fhlurann a b' àilidh,
 Bh'ann sa phairc, an rabh 'n spèis,
 Mar gu 'm buaineadh sibh àilean,
 Le fàladair gèur.

'Tha leann dubh air mo bhualadh,
 An taobh-tuathal mo chleibh,
 'S ma mhaireas é buan ann,
 B' fhear leam uam é mar chèud,
 Na 'm feudainn duibh innseadh,
 Gu bheil fìrinn am sgèul,
 Tha luchd dheanamh na sithne,
 Feadh na tire gun dèigh.

Leithid a mort cho rabh 'n Albain,
 Ge bu bhorb sibh nar glèus,
 'S bochd 'an sgèul eadar bhràth'ran.
 Dhol an lathair Mhic De
 Mar bhata air linnidh,
 Ge be shireadh no dhèigh,
 Cho d' èirigh leithid do mhilleadh,
 Do Cheann a finneadh fuidh 'n ghrèin.

Rìgh gur mise bha craiteach,
 Mar bha sibh gnàthach 'ur bheus,
 'S ann a ghlac sibh am fàth orr'
 'Nuair chaidh 'm fagail leo fein,
 Chuir sibh cungaidh bhur càise,
 Ann an àros na n fèud
 Is bhur bùaileacha bà-chruigh
 Ann an gàradh na'm pèur.

O R A N XXIII.

Oran na Luinneag eadar Oig'ear agus a
 Leannan.

MADAINN domhs' an coillidh chubhraidh,
 'S glainne fàille, aig fruthann lubach.
 Chunnacas nionag laothach fhugach,
 'S rinn mi umhlachd dhi gu lar.

*Rnn mo cheille air do cheann dubh,
 Gorm shuil mbiogach bian mar 'n gruth,
 Beulan fìobhalt 's malla gun ghoimh,
 'S e do ghuth mo ragha ceoil.*

Faill is furann ort-sa og-bhean,
 'S deirge beul, 's do gruaidh mar rosaibh.
 Tha mi deonach an d' chomhail,
 'S le d' chead pogaidd mi do lamh.
Rnn mo, &c.

Chuir i fhiarr' na muineal min gheall,
 Gabhail orra bhi rò fhia'aich,
 Fhog i fron 's gun sheal i fhiar orm,
 S thuir i Shiad'air tha thu ann.

*Told; cha'n fheud mi, aideach thoir duit,
 'S mealtach t-eudain, 's milis do ghuth.
 'S' cailte mi chaoidh mo dh'fhanas mi riut,
 Teanns' bhuan, bhain do lamb.*

Thuir mi ri a dheò-ghrein fhul-ghorm,
 Chàrdail, chaomhail, chriodhail, fhugach,
 Tha mi 'n càs do phòga cu'raidh,
 'S bàs as ur dhomh bhi d'an call.

Run mo, &c.

'Ta chleir cruaidh, 's tha mathair agam,
 Bhios ga'm laimhfach na'm leabaidh,
 Mo bhios m' chichean, làn na ataidh,
 Dhain-'eoin feachd, tha mise càilt.

Told; cha'n fheud, &c.

Na biodh eagal ort a' d' mhathair,
 Cruadhas cleir, na adhbhar nàire,
 Ge' d luidh mise 'm breacan lamh riut,
 Air mo laimh, cha'n eagal call.

Run mo, &c.

Thuir i rium tha òg f'hir mealltach,
 Tarruin' bhan le comhradh falsach,
 'N te nach eagalich roimh 'scalta,
 Tha i cailte, bhos is thall.

Told; cha'n fheud, &c.

Dh'fhuil'gain bàs mu 'n t-airgein mi-bho,
 Do chul-cas dubh, 'n fhuilt fhonhain,
 Air na chuairticheas a ghrian,
 Cha d' uraiginn diut gionh na call.

Run mo, &c.

(03)
'S é thu i cha 'n fhaigh thu aoidheachd,
'S cha leiginn do lamh 'm ruidheachd,
'S fearr bhi scaoilte o do dhruidheachd,
Na bhi caoidh mo mhoighd' neas cailt.

Tofd; cha 'n fheid, &c,

Chuir mi lamh ma muineal bian gheall,
'G earrail phog le comhradh fìobhailt,
Dh'iomair duileag beul a mhaodhainn,
'S bhuaill à cridhe h aifneach thall.

Run mo, &c.

Ghuidh 's dh' àithn' i gun a maflach,
Gun ach a pog 'mhain bhlasad,
Mur b' é mo rùn le ceud a Pharsoin,
Ise ghlaca, cridh, is lamh.

Tofd; &c.

Na bi'dh adhbhar eagail agad
Ni sinn bànaidh pòs is leabaidh,
Bi'dh sinn sunntach aoibhinn aite,
'Sinteadh 'm ghlacaibh 's lamh fu' d' cheann,

Run mo, &c.

Na'n faoilinn fein gu 'm bi'dh thu rìreamh,
Los do ghealladh a' choi-lionadh,
Cha bhi' moilleadh ann a' d' t-iarrtas,
'S cha bhi'dh mio thlachd ànn 'm chaint.

Tofd; &c.

Sonach dhuits' aingill ghaolach,
C'aithe bheil do luach 'fan t-saoghal,
Tha mi rìreamh 's na cuir baorthal ann,
'S leig do chaol ri m' uhd gu teann.

Run mo, &c.

Geillidh mi gun stridh do m' oig'ear,
'S leat mo chridh', a ghraìdh 's mo chombra,
Luidhidh mi a' d' bhreacan boidheach,
Fhleasgaich oig 's mo lamh fo d' cheann.

*Run mo cheilidh, fear 'n fhuilth thiugh,
Rachain eug, mar dianadb tu guth,
'Mbain 's le meadail mise an diugh,
'S disn-s' rium 'n so na 's aill.*

O R A N XXIV.

LUINEAG.

*A nighean d'inn a chota bhuidh,
Deann-sa fuidhe cuide rium;
A nighean donn a chota bhuidh,
Chota bhuidh, chota bhuidh,
A nighean donn a chota bhuidh,
Db'fheuda tu de ritheadb rium.*

THA nighean thall na fuidhe
D' an d' thig mise gaol mo chridhe,
'S ge d' bhì'dh, an abhuinn na fiubhal.
Gu'n rachain fhein a'm ruidh a nunn.
A nighean, &c.

Ge d' bu leam-sa Leogh's is Uidhist
As na h-Earra cuidea' riutha
Bheirinn sud uam, as a thuilleadh
Air a chòta bhuidhe 's na th' ann
A nighean, &c.

Ge d' bu leam-fa do dh' fheudail
 Na th' eadar fo 's Dun-eidin
 Gu'n d' thugainn thairis dhoibh fein é
 Chean thu bhi 'g eirigh cuidea' rium.

A nigaeon, &c.

Ge d' bhithinn air bord am fhuidhe
 Far am bi'dh ceol is bruithinn,
 Gu'n b' fhearr na clarsach is fiodhall
 An còta buidh leis na th' ann.

A nighean, &c.

Na'm faighinn-se toill na claire
 T'athar 's do chairdean le cheile,
 Luidhinn leat as fo leine
 'S cha bhi'dh air 'n eirigh ach mall.

A nighean, &c.

Ge d' bhiodhe do mhathair ann gruaim rium,
 As t' athair air ti mo ruagaidh,
 Cha d' thug 's cha d' tho'air mi fuath
 Do ainnir shuairce nan rosg mall.

A nighean, &c.

O R A N XXV.

ORAN do Dhuine uafal araid.

O ! car deiseal ort 'Illeaspuic
 Rinn thu 'n seasamh cliutach,
 S toiseach ratha do mhac t-athar,
 Na h abhuig a mhucha,

Gu

Gu d' fhuair sinne, measg gach finneadh
 Air n' innisg a thionda,
 Gun aon taing do n' bheil ann Albainn,
 Tha Cloinn Cham'roin cliutach.

O! rùn a'n Caiptein furdail, smachdail,
 A ni 'n t-astar sunntach,
 'S tu bhuaib an cearcal, is a chuir ceart é,
 Chuir fuid smachd iad aon uair,
 Luchd a bheartais tha iad ceart deth,
 Caidlidh iad gun churam,
 Ach chuir thu caithris air gach beallach,
 Nach leig thairis aon fhear.

'S tu Mac an tighearn' ga'm b'ainm Iain,
 Chuaidh air flighe nunn bhuaibinn
 B'e sud an duine chum ra mhionna,
 Nach d'fhuirich na dhuthaich,
 Bha cuid ac-sa thug na facail,
 Nach do stad ra 'n ùine
 'Ghabh *protection* ghill iad dha-thigh, **pill**
 'S chaidil iad nan rùmaibh.

B'é sud am bèus a bh'aig an trèud ud
 O'n a dh'eirigh aon fhear,
 Fear na sgèth' is na'n làn gèura
 'Nuair a dh'eighte, rufgadh
 Dol air adhart 'fan ranc ghaothair,
 Faòghaid air gach taobh dhiu',
 Gur tric uair a thug sibh ruaig,
 Is minic fhuair sibh cliu as.

'S tu Fear-an-tighe air chionn rathaid,
 Fear beatha gach aon fhir,

'S tu

Seonur Munro.

Craobh thu n-àbhal bu maithe caithe
 Bu làthaiseach ùlan,
 Sud an reamhachd bu mhath cinntin,
 A bha 'n Rìgh a stiuradh,
 'Chaifg an gnìomh 's chuir beul fiòs
 Air pairt a ghnìomh gach dacha.

'S leat bean-an-tighe bha fial' flathall,
 An àthbhal nach lubadh,
 'S tric i t-athan as a lamhaibh,
 'N rut a ghleithe cliu dhi,
 Fhuair i ùrram, thair na h-urrad,
 Chunna' mi le m' shuilibh,
 'S gu 'm faotadh Iarla tigh'nn a' d' iarraidh,
 Riaraiche tu Dùca.

Ge d' tha mi 'n trath 's measg mo chàirdean,
 Cha do thàr mi lùl orr',
 Thug mi brisga dh' iarraidh lit'rich,
 Chuireadh ris a ghriu mi,
 D' gheall do choltas leis a phost,
 Fortan chuir am ionnsuidh,
 Ach tha i fhàthasd air an ràthaid,
 Bhris a cnaithean 's lùb i.

O R A N XXVI.

LWINNEAG.

'S i luaidh mo chagair Morag,
 Mo cheile cadail Mòrag,
 Gu'm b' aig leam agam Mòrag,
 'S gur taitneach leam do chomhradh.

A Mhòrag bheag na'n dlu-cheum,
 Ga' maith-ga'n d' thig na gunnat,
 'S staimfeir o' 'n bhùdha,
 Mur d' rinn mi mearrachd cunntais,
 Gur ro-maith 'n cèile Dhiuc thu,
 'S i luaidh mo chagair, &c.

Do dheud-gheal chomhthrom, chomhnard,
 'S do bheul o'm binn guth orain,
 Cha 'n 'eil mais na boicheid,
 Nach eil 'n taic na h-oig-mhnai,
 'S tu leannan na'm fear-oga.
 'S i luaidh, &c.

'S gur mis 'ta air mo leonadh,
 O mhoch-thra' Di-domhuich,
 Ge d' theid thu fios do d' sheomar,
 Cha smeid, thu orm gu comhradh,
 'S cha 'n fhàiltich thu le poig mi.
 S i luaidh, &c.

'S gur lionmhor riobhain uafal,
 An trath s' an deas 'fan tuadh dhinn,
 Ata mor air ti ma ruagaidh,
 'S coma' nach bithinn suarach,
 Ge d' bheireadh aon te fuadh dhamh.
 'S i luaidh, &c.

A Mhòrag bheag na'n cliabhag,
 Na'n tarlain fein 's an t fliabh ort,
 Na'n ait' laothach diamhair,
 Gu'n reachain air do c ——— n,
 'S cha b' aithreach leam 'n ghniomh ud.
 'S i luaidh, &c.

